

## روایت دردناک «روزنامه عصر جدید» از ویرانی ایران در جنگ‌های جهانی+تصویر روزنامه

۱۴ خرداد ۱۳۹۶ ساعت ۱۷:۴۳

ایران که بدون هیچ منفعتی یک قسمت از حدودش در آتش جنگ بین‌المللی می‌سوزد این استراحت نیز مرتفع و حتی در همین سرما جان و مال یک عده از اهالی مملکتش از قتل و نهب محفوظ نمی‌ماند...»

کافه تاریخ- اخبار تاریخی

همان‌طور که می‌دانیم دو جنگ جهانی در قرن بیستم رخ داد. جنگ‌هایی که بخش‌های زیادی از جهان را به خود مشغول داشت. در هر دو جنگ برخی از کشورها به طور ثابت حضور داشتند، مثل انگلستان که در نهایت در هر دو جنگ جزء طرف پیروز بود و آلمان که در هر دو جنگ در میان شکست‌خورده‌گان حاضر بود.

اما کشورمان، ایران، در هر دوی این جنگ‌ها جزء بی‌طرفان بازنده بود. اگر آلمان در هر دوی این جنگ‌ها خودخواسته وارد شده و به نوعی رهبری یکی از جبهه‌ها را بر عهده گرفته بود، ایران نه تنها حاضر به ورود به جنگ نبود، بلکه صراحتاً اعلام بی‌طرفی می‌کرد. اما ضعف قدرت مرکزی سبب می‌شد تا کشور ما نتواند از آتش جنگ محفوظ بماند و از این رو مردم ایران تنها می‌بایست آرزو می‌کردند تا جنگ به پایان برسد تا بدین گونه بتواند بار دیگر رنگ آرامش را در کشور خود ببیند.

روزنامه عصر جدید در زمانه مشروطه و در میانه جنگ جهانی اول در یادداشتی با عنوان «سال سو و شاید سال آخر» به توصیف زمستان سومین سال جنگ می‌پردازد:

این زمستان زمستان سوم  
سال سوم و هفدهم است که از عمر جنگ  
سال آخر بین املی می گذرد و  
متدرجا سردی زمستان بخون ریزی شدید خاتمه  
داده زدگی چندین هزار نفر را موقتاً در تحت  
حمایت خود بگیرد .

دربین جنگ های بزرگ در فرونت  
های مختلفه تعطیل و تعطیل از حلات مرضیه  
و بااملاط متعلقه شدید ، مستریم نظارت طبیعه  
بیه دست کشیده و اصطلاح امروزه سگری با  
خستگی می شود ولی در ضمن قوای خود را  
برای آنکه که شاید سال آخر جنگ بین املی  
باشد حاضر نمی نماید که با آمدن بهار که فصل  
تجدید حیات است کشتی از موجودات است این  
شده پس قرن حاضر تمام آلات قتل و اعدامی  
و آنکه برای جان هندیکر و جان بی طرفها نیاید  
نموده اند از نو یگان بنا کنند .

در فرونت بزرگ - استکان و کاپوسی و در  
فرونت فرانسه نیاید از این بعد جنگ ها حالت  
سست و فراغت و در جوب کاپوسی نیز متدرجا  
آرامی برقرار می شود تنها در فرونت بالکان  
است که در جنگ خونریزی عذابت سابق خود  
باقی است و آنچه احتمال می رود این است حمله  
زمستان امساله توجه متخصصین بیشتر بر این فرونت  
جنگ گردیده و زمینه صلح آید نیز در اینجا  
براهم آورده ، چه اگر متفقین موفق به پیشرفت  
در بالکان شوند وضعیت شمالی و بجزر صحت و  
روابط این دو دولت از بیستگزار تکامل خود  
مقطوع شده و قهراً دستگرم جنتوریت بگیرند .  
برعکس اگر متخصصین اروپای مرکزی در بالکان  
پیشرفت های مهم تانی بکنند بکند بکند بزرگ  
از گفته متفقین طبع مانده ، و نتیجه مدت مدیدی  
برعکس جنگ افزوده خواهد شد .

بهر حال باید می شود که برای تمام  
مللی هسته داخل در جنگ هست و برای حفظ  
حیات با سعادت آید خود از هیچ قسم لغوکاری

خود داری نبیند فصل زمستان فصل استراحت  
سسی و دوره توجه بیش از حد بحسب بگذرد ولی  
برای ایران حمله بدون هیچ منتفی بکند قسمت  
از خدمتوش در آتش جنگ بین املی بسوزد  
این استراحت نیز مرتفع و حتی در همین سرما  
جان و مال بی ثمره از املی منتگش از قتل  
و آید . منتظریم خبر ما .

با که در شهران و از فرونت جنگ دوریم  
شاید صورت سسی تولید و نسبت اعلی بصلحت  
آی حدودی را بصلحت گویی که در آن در جنگ  
می سوزد . سسی چشم خود بگیریم کنیم .

چرا گوته سسی و چه خود سسی آید  
آیا هنوز تیراید خودی بکنگ و بیخ  
گرفته و استیلا که با این تیراید به سستی و  
خستگی تمام شایسته .

آیا خطرناک و از آنکه زمان - طولانی  
در صحنه شده منوطان ما - حاله های خرابیه و  
تراجیح شده ما - هنوز از قتل ما تیری نمانده  
گرفته است .

نگران سسی کنیم  
آیا با سستی سسی - بی فکری - تصورات  
موجود در بعضی استقامت های مصنوعی - نظرات  
و مضطربان شدید را طرف ما جلب نکرده و  
کلیه موانع استقامت را از ما بکند نبود .

آیا موانع سستی را جزء مدلت سستیون  
ما باید بحسب داشته . آیا در زمان سستی  
حکمرانان ما رشادت سستی و شجاعت انقلابی  
باید وقتی موقع عمل گذارده شده است . و آیا  
باید مقامات عالی وسیله آمیزش ها و کشتن  
هنای املی بکنی از برای سستی بحسب  
شده و نتیجه مصنوعی از جرایم سستی املی  
برای کار گران ما تصور بوده است .

متأسفانه جواب نامه این سؤال ها معنی است  
ما چه بلندی که باید بگوئیم در موقع  
تفتاب و تنها شرط خلاصه وطن است که هنوز  
سسی گذارده بکند سستی و از این است که گاهی  
این نوع خطایی را برای اصطلاح مورد حین در آید  
پادکار در این صحبت گذارده و می گذاریم .

«این زمستان، زمستان سوم است که از عمر جنگ بین المللی می گذرد و متدرجا سردی زمستان به خون ریزی شدید خاتمه داده، زندگی چندین هزار نفر را موقتاً در تحت حمایت خود می گیرد. عنقریب جنگ های بزرگ در فرونت های مختلفه تعطیل و

متحاربین از حملات تعریضیه و یا حملات متقابله شدید که مستلزم تلفات عظیمیه بود دست کشیده و به اصطلاح امروزه سنگری یا خندقی می شوند ولی در ضمن قوای خود را برای آتیه که شاید سال آخر جنگ جهانی بین المللی باشد، حاضر می نمایند که با آمدن بهار که فصل تجدید حیات یک قسمتی از موجودات است، این متمدنین حاضر تمام الات قتل و اعدامی را که برای جان همدیگر و جان بی طرف ها تعبیه نموده اند از نو به کار بیندازند...»

نویسنده ای یادداشت سپس به سراغ آتشی که از جنگ نصیب ایران شده می آید و می نویسد: «... ولی برای ایران که بدون هیچ منفعتی یکی قسمت از حدودش در آتش جنگ بین المللی می سوزد این استراحت نیز مرتفع و حتی در همین سرما جان و مال یک عده از اهالی مملکتش از قتل و نهب محفوظ نمی ماند...»

او سپس برخی سوالات را از سیاستمداران ایرانی می پرسد؛ از جمله آنکه: «آیا خسارات وارده بر ما-خون های ریخته شده هموطنان ما-خانه های خراب و تاراج شده ما- هنوز در قلوب ما تاثیری تولید کرده است؟» و سپس صراحتاً پاسخ می دهد: «گمان نمی کنم» و در پایان ضمن اشاره به این نکته که به کرات به این مسائل پرداخته است، می نویسد: «... گاهی این حقایق را برای اطلاع مورخین در آتیه به یادگار در این صفحات گذارده و می گذریم...» ۱

پی نوشت ها:

۱- روزنامه عصر جدید، شماره سی ام، ۲۴ محرم ۱۳۳۵ و ۲۱ نوامبر ۱۹۱۶

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۳۵۹۰۵/تصویر-جهانی-جنگها-ایران-ویرانی-جدید-عصر-روزنامه-دردناک-روایت/۳۵۹۰۵>